

Portugalska

Redna sodišča - Portugalska

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji sodišč splošne pristojnosti na Portugalskem.

Organizacija sodišč splošne pristojnosti

Poleg ustavnega sodišča, ki je pristojno zlasti za odločanje o vprašanih zakonitosti oziroma ustavnosti, na Portugalskem obstajajo naslednje kategorije sodišč:

- a) Vrhovno sodišče ter prvostopenjska in drugostopenjska sodišča;
- b) Vrhovno upravno sodišče ter druga upravna in davčna sodišča;
- c) Računsko sodišče.

Obstajajo tudi pomorska, arbitražna in mirovna sodišča.

Zadeve in senati, v katerih zgoraj navedena sodišča lahko sestavljajo, ločeno ali skupaj, sodišče za spore glede pristojnosti [*Tribunal dos Conflitos* – sodišče, ki obravnava prekrivanje pristojnosti], so določeni z zakonom.

Brez poseganja v določbe glede vojaških sodišč [*tribunais militares*], ki se lahko vzpostavijo v vojnem stanju, so sodišča z izključno pristojnostjo za odločanje o nekaterih vrstah kaznivih dejanj prepovedana.

Sodišča

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče je najvišji organ v hierarhiji sodišč, brez poseganja v pristojnost ustavnega sodišča. Ima oddelke za civilne, kazenske in socialne zadeve.

Sedež ima v Lizboni in je pristojno za celotno ozemlje Portugalske.

Vrhovno sodišče zaseda pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), in sicer na plenarni ravni (zasedajo sodniki vseh oddelkov), po specializiranih oddelkih in na splošno po oddelkih.

Razen v primeru zakonsko določenih izjem vrhovno sodišče obravnava samo pravna vprašanja.

Pritožbena sodišča

Pritožbena sodišča [*tribunais da relação*] so praviloma drugostopenjska sodišča.

V tem trenutku imajo pritožbena sodišča sedež v Lizboni, Portu, Coimbri, Évori in Guimarãesu. Delujejo pod vodstvom predsednika [predsedujočega sodnika] na plenarnih sejah ali po oddelkih.

Pritožbena sodišča imajo oddelke za civilne, kazenske in socialne zadeve.

Sodišča prve stopnje

Prvostopenjska sodišča so običajno okrajna sodišča [*tribunais de comarca*].

Praviloma so pristojna za področje okraja, lahko pa tudi za enega ali več okrajev ali območij, ki so posebej določeni z zakonom.

Ta sodišča so splošno pristojna v civilnih in kazenskih zadevah ter v vseh zadevah, ki niso dodeljene drugim sodiščem.

Na prvi stopnji lahko obstajajo sodišča s posebno pristojnostjo (obravnavajo posebne zadeve, določene v skladu z veljavnimi vrstami postopkov) in specializirana sodišča za odločanje o posebnih zadevah (ne glede na veljavne vrste postopkov).

Sodišča so lahko razdeljena na senate (s splošno, specializirano ali posebno pristojnostjo) ali na oddelke s posebno pristojnostjo, če je to utemeljeno zaradi obsega in zapletenosti zadeve.

V okviru vsakega sodišča, senata ali oddelka odloča eden ali več sodnikov.

Upravna in davčna sodišča

Upravna in davčna sodišča so pristojna za odločanje o pravnih sredstvih, ki se nanašajo na reševanje sporov v zvezi s pravnimi razmerji v upravnih in davčnih zadevah.

Vrhovno upravno sodišče

Vrhovno sodišče je najvišji organ v hierarhiji upravnih in davčnih sodišč, brez poseganja v pristojnost ustavnega sodišča.

Sedež ima v Lizboni in je pristojno za celotno ozemlje Portugalske.

Vrhovno upravno sodišče ima poseben oddelek za upravne spore ter oddelek za reševanje davčnih sporov. Njegova glavna pristojnost je odločanje o pravnih sredstvih zoper sodbe osrednjih upravnih sodišč.

Vrhovno upravno sodišče deluje pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), ki mu pomagajo trije podpredsedniki.

Glede na vsebino sodišče odloča v obliki polnega senata, polnega senata za vsak oddelek ali po oddelkih. Pravna vprašanja obravnava le polni senat ali senat za vsak oddelek.

Osrednji upravni sodišči

Osrednji upravni sodišči sta praviloma sodišči druge stopnje. Trenutno obstajata dve osrednji upravni sodišči (sever in jug).

Njuna glavna naloga je odločanje o pravnih sredstvih zoper odločbe okrožnih upravnih sodišč [*tribunais de círculo*] in davčnih sodišč.

Vsako osrednje upravno sodišče ima oddelek za upravne spore ter oddelek za reševanje davčnih sporov.

Osrednje upravno sodišče deluje pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), ki mu pomagajo trije podpredsedniki.

Osrednji upravni sodišči proučujeta dejstva in pravna vprašanja.

Okrajna upravna sodišča in davčna sodišča

To so prvostopenjska sodišča, katerih glavna naloga je odločanje v sporih v zvezi z upravnimi in davčnimi zadevami. Lahko delujejo samostojno, v okviru okrožnega upravnega in davčnega sodišča [*tribunal tributário*] ali pa skupaj v okviru upravnega in davčnega sodišča [*tribunal administrativo e fiscal*].

Delujejo pod vodstvom predsednika, ki ga imenuje Vrhovni svet davčnih in upravnih sodišč [*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*] za petletni mandat.

Praviloma odloča sodnik posameznik, vendar zakonodaja za nekatere primere določa odločanje v različnih senatih.

Mirovna sodišča [*Julgados de Paz*]

Mirovna sodišča so zunajsodna sodišča, ki imajo svoj lasten način delovanja in organizacijo, lastne mediacijske službe in so pristojna za obravnavanje in odločanje o zadevah, ki spadajo v pristojnost prvostopenjskih sodišč.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 18/11/2013